

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrliginiň
2012-nji ýylyň 4-nji sentýabrynda çykaran 85-Ö belgili
B U Ý R U G Y

**Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy ulgamynda
ätiýaçlandyryýanlary hasaba almagyň we hasapdan aýyrmagyň
Tertibini tassyklamak barada**

(Türkmenistanyň ministrlikleriniň we pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň
kadalaşdyryjy hukuk namalarynyň ýygındysy, 2017 ý., № 2 (22), 1008-nji sahypa)

«Döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň 9-njy
maddasyny ýerine ýetirmek maksady bilen, **buýurýaryn:**

Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyрма ulgamynda ätiýaçlandyryýanlary
hasaba almagyň we hasapdan aýyrmagyň Tertibini tassyklamaly (goşulýar).

Ministr

B. Şamyradow

Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş
taýdan goramak ministriniň
2012-nji ýylyň 4-nji sentýabryndaky
85-Ö belgili buýrugy bilen
tassyklandy

**Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy ulgamynda
ätiýaçlandyryýanlary hasaba almagyň we hasapdan aýyrmagyň
TERTIBI**

Türkmenistanyň Ykdysadyýet we ösüş ministrligi hem-de Türkmenistanyň
Baş döwlet salgyt gullugy bilen ylalaşyldy

(Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministriniň 2019-njy
ýylyň 10-njy maýynda çykaran 69-Ö belgili we 2020-nji ýylyň 25-nji dekabrynda
çykaran 145-Ö belgili

buýruklary esasynda girizilen üýtgetmeler we goşmaçalar bilen, Türkmenistanyň
Adalat ministrligi tarapyndan 2019-njy ýylyň 23-nji maýynda we 2021-nji ýylyň 15-nji
ýanwarynda 1228 we 1433 bellige alyş belgisi bilen döwlet belligine alnan)

I. Umumy düzgünler

1. Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy ulgamynda
ätiýaçlandyryýanlary hasaba almagyň we hasapdan aýyrmagyň tertibi (mundan beýläk -
Tertip) «Döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň 9-njy
maddasyna laýyklykda taýýarlanan we pensiýa gatançlaryny töleýjiler bolup çykyş
edýän ätiýaçlandyryýanlary hasaba almagyň we hasapdan aýyrmagyň tertibini
kesgitleýär.

2. Şu Tertipdäki ulanylýan düşüňjeler «Döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy
hakynda» Türkmenistanyň Kanununda kesgitlenen manylarda ulanylýar.

3. Ätiýaçlandyryýanlary hasaba almak we olary hasapdan aýyrmak Türkmenistanyň Pensiýa gaznasynyň etraplarynyň, şäherleriniň bölümleri (mundan beýläk - Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralary) tarapyndan amala aşyrylýar.

Ätiýaçlandyryýanlary hasaba almak we hasapdan aýyrmak bellenen tertipde degişli döwlet edaralary bilen bir ulgamda sanly tehnologiýalary ulanmak arkaly hem amala aşyrylyp bilner.

4. Ätiýaçlandyryýanlaryň hasaba alynýan pursatynda pensiýa ätiýaçlandyrmasy boýunça borçlarynyň bolandygyna garamazdan hasaba almak hökmanydyr.

5. Şu Tertip bilen bellenen goşundylaryň her bölegi basma harplar bilen doldurylýar. Ähli söz, san we belgi ýazgylary arassa, düşnükli, öz bellenen zolaklarda ýa-da şol bölegini doldurmaga niýetlenen degişli çyzyklarda doldurylýar. Arza doldurylanda düzediş girizmeklige ýol berilmeýär.

6. Pensiýa ätiýaçlandyrmasy gatançlaryny töleýjileriň-ätiýaçlandyryýanlaryň döwlet sanawyny (mundan beýläk - Sanaw) Türkmenistanyň Pensiýa gaznasy ýöredýär we bu Sanawy saklaýjy bolup durýar. Sanawa ýazgylar Aşgabat şäheriniň we welaýat Pensiýa gaznalarynyň müdirlikleriniň beren maglumatlary esasynda, görkezilen Pensiýa gaznasynyň müdirlikleriniň maglumatlarynyň alynan gününüň yz ýanyndaky gününden gijä galman geçirilýär.

II. Pensiýa gatançlary töleýjiler hökmünde hasaba alynmaga degişli bolan ätiýaçlandyryýanlar

7. Hasaba alynmaga şu aşakdaky ätiýaçlandyryýanlar degişli:

1) Türkmenistanda Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda döredilen ýuridik şahslar, şol sanda Türkmenistanyň Ministrler Kabineti tarapyndan ygtyýarlyk berlen döwlet edarasy, şeýle hem Türkmenistanda hasaba alynan daşary ýurt döwletleriniň ýuridik şahslarynyň wekilhanalary we şahamçalary;

2) daşary ýurt döwletleriniň Türkmenistanda ýerleşýän diplomatik wekilhanalary, konsullyk edaralary, halkara guramalarynyň wekilhanalary – eger-de Türkmenistanyň raýatlary, Türkmenistanda hemişelik ýaşayan daşary ýurt raýatlary we raýatlygy bolmadyk adamlar olarda işleýän bolsalar;

3) ýuridik şahsy döretmezden telekeçilik işini amala aşyryýan fiziki şahslar-hususy telekeçiler, hünärmenlik hyzmatlaryny etmek boýunça işi amala aşyryýan fiziki şahslar;

4) hakyna tutma zähmeti ýa-da oý işgärleriniň zähmetini ulanýan iş berijiler-fiziki şahslar, şeýle hem daýhan birleşikler bilen içki hojalyk kärende şertnamasy esasynda oba hojalyk önümlerini öndürýän şahslar, (mundan beýläk-kärendeçiler), şol sanda oba hojalyk önümleri öndürilende hakyna tutma zähmeti ulanýanlar;

5) özbaşdak iş bilen meşgullanýan, girdejisi bolan şahslar.

III. Ätiýaçlandyryýanlary hasaba almagyň tertibi

8. Şu Tertibiň ýedinji böleginiň 1-nji bendinde görkezilen ätiýaçlandyryýanlar salgyt edarasynda hasaba duran ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň edarasynda hasaba alynmaga degişli.

Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrliginiň Ýuridik şahslary we maýa goýum taslamalaryny döwlet tarapyndan bellige almak bölümi (mundan beýläk -

Bellige alyş bölümi) tarapyndan bellige alnan ätiýaçlandyryýanlary hasaba almaklyk olaryň arzalary esasynda amala aşyrylýar.

Täze döredilen ätiýaçlandyryýanlar-ýuridik şahslary hasaba almaklyk Bellige alyş bölümünde bellige alynmazýndan öň, Bellige alyş bölümüniň Pensiýa gaznasynyň edaralaryna iberýän Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyndan wagtlaýyn göçürmesi esasynda amala aşyrylýar.

Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy ätiýaçlandyryýanyň Bellige alyş bölümüniň Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyndan wagtlaýyn göçürmesiniň asyl nusgasynda hasaba alnandygy barada degişli ýazgyny edýär.

Ätiýaçlandyryýanyň Döwlet tarapyndan bellige almak hem-de Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyna girizmek baradaky şahadatnamasy we Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyndan göçürmesi Bellige alyş bölümünden alnandan soň 10 (on) iş gününüň dowamynda olaryň nusgalary ätiýaçlandyryýan tarapyndan Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralaryna berilýär.

9. Ýuridik şahs üýtgedilip guralanda:

birnäçe ýuridik şahslar birleşen görnüşinde - täze dörän ýuridik şahslar pensiýa gatançlaryny töleýji hökmünde hasaba alynmaga degişli bolýar, gaýtadan guralan ýuridik şahslar bolsa, Sanawyň hasabyndan çykarylýar;

ýuridik şahsdan bir ýa-da birnäçe ýuridik şahsyň bölünip aýrylmagy - täze dörän ýuridik şahsyň pensiýa gatançlaryny töleýji hökmünde hasaba alynmaga degişli bolýar, gaýtadan guralan ýuridik şahslar bolsa, Sanawdan çykarylmaýar hem-de olarda ätiýaçlandyryýanyň ozalky hasaba alyş belgisi galdyrylýar;

ýuridik şahs bölünen görnüşinde - täze dörän ýuridik şahslar pensiýa gatançlaryny töleýjiler hökmünde hasaba alynmaga degişli bolýar, gaýtadan guralan ýuridik şahs bolsa Sanawdan çykarylýar;

ýuridik şahsyň biri beýleki bir ýuridik şahsa goşulan halatynda – beýleki ýuridik şahsda ätiýaçlandyryýanyň ozalky hasap belgisi galdyrylýar, goşulan ýuridik şahs bolsa Sanawdan çykarylýar;

ýuridik şahsyň ady, guramaçylyk-hukuk görnüşi üýtgedilende, oňa täze ätiýaçlandyryýan hökmünde hasaba alnandygy hakynda şahadatnama hem-de hasaba alyş belgisi berilýär.

10. Ätiýaçlandyryýanlary hasaba almaklyk, şol sanda ýuridik şahslaryň birleşmegi, bölünip aýrylmagy ýa-da bölünmegi ätiýaçlandyryýanlar tarapyndan Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna berlen ýuridik şahsny ätiýaçlandyryýan hökmünde hasaba almak hakynda arzasy (1-nji goşundy) esasynda amala aşyrylýar.

11. Şu Tertibiň ýedinji böleginiň 2-nji bendinde görkezilen ätiýaçlandyryýanlar, Türkmenistanyň Daşary işler ministrligi bilen ylalaşylan hem-de Türkmenistanyň raýatlary, Türkmenistanda hemişelik ýaşayan daşary ýurt raýatlary we raýatlygy bolmadyk adamlar olarda işlän ýagdaýynda ýerleşýän hukuk salgysy boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasýnda hasaba alynýar.

12. Şu Tertibiň ýedinji böleginiň 3-nji we 4-nji bentlerinde görkezilen ätiýaçlandyryýanlary hasaba almaklyk salgyt edarasýnda hasaba duran ýeri boýunça (salgyt edarasynyň Bellige alyş şahadatnamasy berlenden soň) 10 (on) iş gününüň dowamynda Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralary tarapyndan amala aşyrylýar.

Görkezilen ätiýaçlandyryýanlary hasaba almak, ätiýaçlandyryýanlar tarapyndan doldurylan fiziki şahsy ätiýaçlandyryýan hökmünde hasaba almak hakynda arzasynyň (2-

nji goşundy) we ätiyaçlandyrýanyň pasportynyň (ýa-da onuň ornuny tutýan resminamasynyň) esasynda amala aşyrylýar.

13. Şu Tertibiň ýedinji böleginiň 5-nji bendinde görkezilen ätiyaçlandyrýanlar ýazgyda duran ýeri boýunça şu Tertibiň on ikinji böleginiň ikinji tesiminde beýan edilen arzasynyň we pasportynyň (ýa-da onuň ornuny tutýan resminamasynyň) esasynda Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy tarapyndan pensiýa gatançlaryny töleýji hökmünde hasaba alynýarlar.

14. Şu Tertibe laýyklykda ýuridik şahslar we fiziki şahslar tarapyndan berilýän resminamalaryň nusgalarynyň dogrulygyna resmi taýdan şaýatlyk edilmelidir.

15. Ätiyaçlandyrýanyň ygtyýarly wekili ätiyaçlandyrýany hasaba almak üçin zerur resminamalary berende pasportyny (ýa-da onuň ornuny tutýan resminamasyny) hem-de ätiyaçlandyrýany hasaba almak meseleleri boýunça ätiyaçlandyrýana wekilçilik etmek ygtyýarlygyna güwä geçýän resminamalary hem berýär.

16. Hasaba almak hakyndaky arza gol çekmek hukugyna:

ýuridik şahsyň ýolbaşçysy;

ýuridik şahsyň şahamçasynyň ýa-da wekilhanasynyň ýolbaşçysy (ýuridik şahs tarapyndan oňa berlen ynanç hatynda görkezilen ygtyýarlyklaryň çäginde);

ýuridik şahsyň adyndan hereketleri amala aşyrmaga ygtyýarly şahs;

şertnama ýa-da ynanç haty bilen muňa ygtyýarly edilen, bilelikdäki iş (şereket) hakyndaky şertnamanyň gatnaşyjysynyň biri eýedir.

17. Arzaçy hasaba almak üçin talap edilýän resminamalaryň hemmesini bermedik ýa-da resminamalary degişli görnüşde taýýarlamadyk halatynda, tabşyran gününden başlap 10 (on) iş gününüň dowamynda ol resminamalar boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy tarapyndan bu barada habarly edilmelidir.

18. Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy ätiyaçlandyrýanlaryň berlen arzalary, ätiyaçlandyrýanlaryň arzalaryny we hasaba alnandygy hakynda berlen şahadatnamalary hasaba alyş Kitabynda (3-nji goşundy) olaryň berlen günü hasaba almaga borçludur.

Ätiyaçlandyrýany hasaba almak, Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynda hasaba alnandygyny tassyklaýan ýuridik şahsyň ätiyaçlandyrýan hökmünde hasaba alnandygy hakynda şahadatnamany (4-nji goşundy), fiziki şahsyň ätiyaçlandyrýan hökmünde hasaba alnandygy hakynda şahadatnamany (5-nji goşundy), şeýle hem pensiýa gatançlaryny tölemegiň tertibi we möhletleri baradaky maglumaty bermek ätiyaçlandyrýanlar tarapyndan zerur resminamalaryň berlen gününden başlap, iki iş gününüň dowamynda amala aşyrylýar.

19. Ätiyaçlandyrýan hasaba alnandan soň, ätiyaçlandyrýanlaryň arzalaryny we hasaba alnandygy hakynda berlen şahadatnamalary hasaba alyş Kitabynda, şeýle hem ätiyaçlandyrýanlary hasaba alnandygy we hasaba alyş belgisiniň berlendigi barada sanawda degişli ýazgy edilýär.

Hasaba alnandygy hakynda şahadatnama ätiyaçlandyrýanlaryň arzalaryny we hasaba alnandygy hakynda berlen şahadatnamalary hasaba alyş Kitabynda gol çekmek bilen ätiyaçlandyrýana (onuň wekiline) berilýär.

20. Ätiyaçlandyrýanlar barada maglumatlar olary pensiýa gatançlary töleýjisi hökmünde hasaba alnandan soň degişli toparlara bölmek bilen, maglumatlar binýadyna girizilýär.

21. Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynda her bir hasaba alnan ätiyaçlandyrýana ätiyaçlandyrýanyň şahsy işi açylýar we oňa pensiýa gatançlaryny töleýji hökmünde hasaba almak üçin ätiyaçlandyrýanyň beren resminamalary çatylyar.

22. Hasaba alnandygy hakynda şahadatnamasyny ýitiren (zaýalanan) halatynda, ätiýaçlandyryýana onuň hasaba alnan ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna berilýän ýazmaça arzasynyň esasynda, täze hasaba alnandygy hakynda şahadatnama berilýär, şeýle resminamanyň ýokarky sag burçunda «Ýitirileniň ýerine öwezlik» ýa-da «Zaýalananýň ýerine öwezlik» ýazgysy goýulýar. Şunda zaýalanan hasaba alnandygy hakynda şahadatnama hasaba alnan ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna yzyna gaýtarylýar we ätiýaçlandyryýanyň şahsy işine çatylýar.

Hasaba alnandygy hakynda şahadatnamanyň öwezligi şeýle-de ätiýaçlandyryýana (onuň wekiline) ätiýaçlandyryýanyň guramaçylyk-hukuk görnüşinde (ýuridik şahslar üçin), adynda (familiýasy, ady, atasynyň ady,) şeýle hem onuň pasportynda (ýa-da onuň ornuny tutýan resminamasynda) maglumatlarynyň üýtgän ýagdaýynda ýa-da täze pasportynyň (ýa-da onuň ornuny tutýan resminamasynyň) berlen ýagdaýynda (fiziki şahslar üçin) berilýär. Täze hasaba alnandygy hakynda şahadatnamada «Öňki berleniň ýerine öwezlik» ýazgysy girizilýär.

Hasaba alnandygy hakynda şahadatnamanyň öwezligi ätiýaçlandyryýanlaryň arzalaryny we hasaba alnandygy hakynda berlen şahadatnamalary hasaba alyş Kitabynda gol çekmek bilen ätiýaçlandyryýana berilýär we şol Kitapda öwezligiň berlendigi hakynda degişli ýazgy edilýär.

23. Eger-de ätiýaçlandyryýan şu Tertipde bellenen möhletlerde hasaba durmasa, oňa ätiýaçlandyryýan hökmünde hasaba almak boýunça ýerine ýetirilmedik borç hakynda habarnama (6-njy goşundy) iberilýär.

IV. Ätiýaçlandyryýanlary hasapdan aýyrmagyň tertibi

24. Ýuridik şahs ýatyrylan halatynda, şol sanda batyp galan diýlip yglan edilende ýa-da gaýtadan guralanda, şahamçany ýa-da wekilhanany ýapmak, hemişelik wekilhananyň üsti bilen iş alyp barmagy bes etmek barada çözügüt kabul edilende (daşary ýurtly ýuridik şahslar üçin), degişli çözügüt kabul edilenden soň on iş gününden gijä galman, ätiýaçlandyryýan hökmünde ýuridik şahsy hasapdan aýyrmak hakynda arzasyny (7-nji goşundy) 2 nusgada hasapda duran ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna bermäge borçludyr.

Bellige alyş bölüminiň degişli resminamalary (ýatyrylan ýa-da işini bes etmek şol Bölüm tarapyndan bellige alynmaly bolan ýagdaýynda), jemgyýetçilik birleşikleri boýunça Türkmenistanyň Adalat ministriliginiň degişli resminamalary ätiýaçlandyryýan hökmünde ýuridik şahsy hasapdan aýyrmak hakynda arza goşulýar.

Berlen ätiýaçlandyryýan hökmünde ýuridik şahsy hasapdan aýyrmak hakynda arzasynyň esasynda hem-de pensiýa gatançlary boýunça berginiň bolmadyk ýagdaýynda Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralarynyň hasabyndan çykarylmağa degişli.

Ätiýaçlandyryýany hasapdan aýyrmak ol tarapyndan ätiýaçlandyryýan hökmünde ýuridik şahsy hasapdan aýyrmak hakynda arzasynyň berlen gününden başlap, 10 (on) iş gününüň dowamynda amala aşyrylýar. Şol möhletiň içinde ätiýaçlandyryýana ätiýaçlandyryýan hökmünde ýuridik şahsyň hasapdan aýyrylandygy hakynda habarnama iberilýär (8-nji goşundy).

25. Şu Tertibiň ýedinji böleginiň 3-nji, 4-nji we 5-nji bentlerinde görkezilen ätiýaçlandyryýanlar öz işini bes eden halatynda, 10 (on) iş gününden gijä galman, Ätiýaçlandyryýan hökmünde fiziki şahsy hasapdan aýyrmak hakynda arzasyny (9-njy

goşundy) 2 (iki) nusgada hasapda duran ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna bermäge borçludyr.

Şu Tertibiň ýedinji böleginiň 3-nji, 4-nji we 5-nji bentlerinde görkezilen ätiýaçlandyryňanlar tarapyndan berlen Ätiýaçlandyryňan hökmünde fiziki şahsy hasapdan aýyrmak hakynda arzanyň esasynda hem-de pensiýa ätiýaçlandyrmasy boýunça berginiň bolmadyk ýagdaýynda, Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralarynyň hasabyndan çykarylmağa degişlidir.

Ätiýaçlandyryňany hasapdan aýyrmak ol tarapyndan Ätiýaçlandyryňan hökmünde fiziki şahsy hasapdan aýyrmak hakynda arzasynyň berlen gününden başlap, 30 (otuz) senenama gününüň dowamynda amala aşyrylýar. Şol möhletiniň içinde ätiýaçlandyryňana Ätiýaçlandyryňan hökmünde fiziki şahsyň hasapdan aýrylandygy hakynda habarnama (10-njy goşundy) berilýär.

Şu Tertibiň ýedinji böleginiň 3-nji, 4-nji we 5-nji bentlerinde görkezilen ätiýaçlandyryňanlar aradan çykan halatynda ölüm hakynda şahadatnamasy, kazyýet tarapyndan ölen diýlip yglan edilmegi (şu halatda hem ölüm hakynda şahadanamasy berilmelidir), nam-nyşansyz giden ýa-da kämillik ukyby ýok diýlip ykrar etmek hakynda kabul edilen çözümleri esasynda, eger-de pensiýa gatançlaryna, maliýe jerimelerine we puşmana töleglerine bergisi bolmadyk ýa-da şol bergileriň üzüljegine umyt bolmadyk bergi diýlip ykrar edilen we olaryň hasapdan oçürilen ýagdaýynda Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralarynyň hasabyndan çykarylmağa degişlidir.

26. Ätiýaçlandyryňanyň Türkmenistanyň çäginde ýerleşýän ýeriniň ýa-da ýaşaýan ýeriniň üýtgedilen ýagdaýynda hem-de Türkmenistanyň çäginde täze ýerleşýän ýeri ýa-da ýaşaýan ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna ondan degişli arzanyň gowuşmagyndan soň, şol Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy ätiýaçlandyryňanyň hasaba alnan ozalky ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna haýyşnama iberýär. Şol haýyşnamanyň esasynda Ätiýaçlandyryňanyň hasaba alnan ozalky ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy şol haýyşnamanyň gelip gowşan gününden başlap on gün möhletde Türkmenistanyň çäginde täze ýerleşýän ýeri ýa-da ýaşaýan ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna elektron görnüşdäki ýazgylar bilen bilelikde ätiýaçlandyryňanyň şahsy işini hem-de berlen haýyşnama ýazmaça jogaby iberýär.

V. Ätiýaçlandyryňanyň hasaba alyş belgisi

27. Ätiýaçlandyryňanlaryň her birine, pensiýa ätiýaçlandyрма hukuk gatnaşyklarynda, ony tanamaga mümkinçilik berýän, ätiýaçlandyryňanyň hasaba alyş belgisi berilýär.

Ätiýaçlandyryňan hasaba alnanda onuň hasaba alyş belgisi hasaba alnandygy hakynda şahadatnamada, ätiýaçlandyryňanlaryň arzalaryny we hasaba alnandygy hakynda berlen şahadatnamalary hasaba alyş Kitabynda, şeýle hem ätiýaçlandyryňanlary hasaba alnandygy we hasaba alyş belgisiniň berlendigi barada sanawda degişli ýazgy edilýär.

28. Ätiýaçlandyryňan öz hasaba alyş belgisini şu aşakdaky resminamalarda görkezmäge borçludyr:

hasaplaşyk-töleg resminamalarynda;

ätiýaçlandyryňan şahslaryň pensiýa gatançlarynyň we pensiýa maýasynyň şahsylaşdyrylan hasabyny ýöretmek üçin gerek bolan resminamalarynda;

pensiýa ätiýaçlandyrmasy boýunça Türkmenistanyň kanunçylygynyň talaplaryny ýerine ýetirmek maksady bilen ulanylýan arzalarynda we beýleki resminamalarynda.

29. Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy ätiýaçlandyryýana iberyän ähli habarnamalarynda, hatlarynda we beýleki habarlarynda onuň hasaba alyş belgisini görkezýär.

30. Ätiýaçlandyryýana hasaba alyş belgisiniň berilmeginiň düzgünleri Türkmenistanyň Pensiýa gaznasy tarapyndan kesgitlenýär.

VI. Ätiýaçlandyryýanlaryň hukuklary we borçlary

31. Ätiýaçlandyryýanyň:

1) Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyndan pensiýa ätiýaçlandyrmasynda degişli bolan kadalaşdyryjy hukuknamalary we beýleki maglumatlary almaga;

2) özi we ätiýaçlandyrylan şahslar baradaky berilýän maglumatlary takykklamaga we üstüni ýetirmäge hukugy bardyr.

32. Ätiýaçlandyryýan:

1) Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna ätiýaçlandyryýan hökmünde hasaba alynmaga;

2) hasaba alnandygy barada döwlet hasaba alyş şahadatnamasynyň nusgasyny Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna bermäge (ýedinji böleginiň 1-nji bendinde görkezilen ätiýaçlandyryýanlar üçin);

3) salgyt hasabyna goýlandygy hakyndaky şahadatnamanyň nusgasyny Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna bermäge (ýedinji böleginiň 3-nji bendinde görkezilen ätiýaçlandyryýanlar üçin);

4) Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna hasaba alnandygy hakynda şahadatnamany almaga we şahadatnamanyň ýitirilen ýagdaýynda onuň ýitirilendigi barada metbugatda bildiriş bermäge;

5) gaýtadan gurnalmagy, salgyt hasabyna goýulan ýeriniň, esasy işiniň görnüşiniň, adynyň üýtgemegi ýa-da Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň borçlaryna täsir edip biljek beýleki üýtgetmeleri barada on iş gününüň dowamynda habar bermäge;

6) eger-de ýerleşýän ýeriniň, salgyt hasabyna goýlan ýeriniň üýtgemegi bilen baglanyşykly ätiýaçlandyryýan hökmünde beýleki Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna hasaba alynmaga degişli bolsa, öňki hasaba alnan ýeri boýunça Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň hasabyndan çykмага;

7) ätiýaçlandyryýan hökmünde ýatyrylan ýagdaýynda, ýatyrylandygy ýa-da batyp galandygy barada bellenilen tertipde yglan edilenden soň üç iş gününüň dowamynda Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasyna habar bermäge borçlydyr.

VII. Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň hukuklary we borçlary

33. Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy:

1) pensiýa ätiýaçlandyrmasy bilen bagly bolan zerur maglumatlary Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrliginiň Salgyt müdiriýetiniň we Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň edaralaryndan sorap almaga;

2) ätiýaçlandyryýan hökmünde ýatyrylan (ýa-da batyp galan diýlip yglan edilen), gaýtadan gurnalan, ätiýaçlandyryýanyň ýerleşýän ýeriniň ýa-da salgyt hasabyna goýlan ýeriniň üýtgändigini sebäpli hasapdan aýrylandygy üçin ätiýaçlandyryýanyň hasaba

alnandygy hakynda şahadatnamasyny yzyna gaýdyp bermegini talap etmäge hukugy bardyr.

34. Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy:

- 1) ätiýaçlandyryjany hasaba almagy amala aşyrmaga;
- 2) ätiýaçlandyryjana pensiýa ätiýaçlandyrmasy boýunça pensiýa gatançlarynyň töleýjisi hökmünde hasaba alnandygy hakynda şahadatnamasyny bermäge;
- 3) ätiýaçlandyryjan iş hereketini bes eden, ýatyrylan (ýa-da batyp galan diýlip yglan edilen), gaýtadan gurnalan, ätiýaçlandyryjanyň ýerleşýän ýeriniň ýa-da salgyt hasabyna goýlan ýeriniň üýtgän ýagdaýynda ätiýaçlandyryjany hasapdan aýyrmaklygy amala aşyrýar. Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy ätiýaçlandyryjanyň hasapdan aýyrmak baradaky çözüti kabul edilmezinden öň onuň pensiýa gatançlarynyň görkezijilerini deňeşdirmäge we pensiýa gatançlary boýunça ätiýaçlandyryjanda barlag geçirmäge borçludur.

VIII. Hasabat we hasabatlylyk

35. Pensiýa ätiýaçlandyрма ulgamynda hasabat pudaklaýyn bolup, ol Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti bilen ylalaşylan döwlet hasabatlylygynyň görnüşlerine laýyklykda Türkmenistanyň Pensiýa gaznasy tarapyndan ýöredilýär.

36. Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralary hasaba alnan ätiýaçlandyryjanlar baradaky maglumatlary degişli toparlara bölmek bilen yzygiderli Türkmenistanyň Pensiýa gaznasyna berýärler.

37. Türkmenistanyň Pensiýa gaznasy sebitler we toparlar boýunça hasaba alnan ätiýaçlandyryjanlar baradaky umumylaşdyrylyp jemlenen netijelerini Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrigine we degişli döwlet dolandyryş edaralaryna berýär.

38. Ätiýaçlandyryjanlar hasaba alynanda, alnan maglumatlaryň gizlinligini Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministrligi, Türkmenistanyň Pensiýa gaznasy we Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralary kepillendirýärler.

IX. Jogapkärçilik

39. Pensiýa gaznasynyň ýerli edaralarynda möhletinde hasaba durmandygy hem-de şu Tertibiň talaplarynyň bozulandygy üçin ätiýaçlandyryjanlar Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan jogapkärçiligi çekýär.

40. Görnetin ýalňyş maglumatlary düzýän resminamalaryň berlendigi üçin ätiýaçlandyryjanlar Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda jogapkärçilik çekýärler.

41. Kadadan çykma halat hökmünde Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan ýagdaýdan başga halatlarda öz gulluk borçlaryny ýerine ýetirmek bilen ygtyýarlygy bolan jogapkär işgärleriň ätiýaçlandyryjanlar baradaky gizlin maglumatlary aýan etmäge haky ýokdur.

**Fiziki şahsny (hususy telekeçini) ätiýaçlandyryjanyň hökmünde hasaba almak hakynda
Arza**

1. Familiýasy		2. Ady				
3. Atasynyň ady		4. Jynsy	Erkek		Aýal	
5. Doglan wagtyndaky familiýasy			6. Doglan senesi	___ / ___ / ___		
7. Şahsyýetine güwä geçýän resminamanyň görnüşi						
7.1. Seriyasy		7.2. Belgisi				
7.3. Kim tarapyndan berildi			7.4. Berlen senesi	___ / ___ / ___		
8. Türkmenistanda ýaşayan ýeriniň salgysy:		8.1. Poçta indeksi				
8.2. Welaýat		8.3. Etrap				
8.4. Şäher		8.5. Şäherçe, ilatly oba ýerleri				
8.6. Etrapça		8.7. Şaýoly, köçe, geçelge				
8.8. Jaý		8.9. Toplum		8.10. Öý		8.11. Telefon
8.12. Faks		8.13. E-mail				
9. Iki raýatlygy barmy	Hawa	Ýok	9.1. Ikinji raýatlygynyň ýurdy			
10. Türkmenistanda ýaşayan ýeri boýunça bellige alnandygy tassyklaýan resminamanyň görnüşi (daşary ýurt raýatlygy bolmadyk adamlar üçin)						
10.1. Seriyasy		10.2. Belgisi				
10.3. Kim tarapyndan berildi			10.4. Berlen senesi	___ / ___ / ___		
11. Görkezilen ýaşayan ýeri boýunça bellige alnan senesi				___ / ___ / ___		
12. Türkmenistana gelmezinden ozal hemişelik ýaşayan ýurdy						
13. Salgyt hasabyna goýulan ýeri						
14. Hususy salgyt belgisi						

Şunuň bilen beýan edilen maglumatlaryň ygtybarlylygyna, ozal Türkmenistanyň pensiýa gazansynyň hiç bir edarasyna maňa hususy belginiň berilmändigine güwä geçýärim hem-de ätiýaçlandyryjanyň hökmünde hasaba goýmagyňyzy haýyş edýärim.

Arzaçynyň fiziki şahsnyň goly _____
(goly)

Düzülen senesi: 20__ ýylyň “___” _____

Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy tarapyndan doldurylýar

Resminamalary aldy _____
(Pensiýa gaznasynyň işgäriniň familiýasy, ady atasynyň ady) _____ (goly)

Alnan senesi: 20__ ýylyň “___” _____

Bellik:

1. Görmüşdäki seneler «GG/AA/ÝÝÝÝ» ölçege doldurylýar, bu ýerde GG-aýnyň günü, AA – aýnyň belgisi, ÝÝÝÝ-ýyl.

2. 8,5 we 8.7 bölümlerde salgytlar doldurylanda gereginde aşagyny çyzmaly, 4-nji bölümde bolsa X belgini goýmaly.

3. 9-njy bölümde laýyk bolmadyk jogaby çyzmaly.

4. 10-njy, 11-nji we 12-nji bölümler Türkmenistanyň raýatlary tarapyndan doldurylmaýar.

5. Arza berlende zerur adyň aşagyny çyzmak gerek. “Maglumatlaryň üýtgemegi hakynda” arzanyň berlen halatynda diňe üýtgän maglumatly bölümler doldurylýar

Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy
ulgamynda ätiýaçlandyryjylary hasaba almagyň we
hasapdan aýyrmagyň Tertibine
3-nji goşundy

Pensiýa gaznasyna

(arzanyň berilýän pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň ady)

**Özbaşdak iş bilen meşgullanýan, girdeýjisi bolan şahsny ätiýaçlandyryjy
hökmünde hasaba almak hakynda**

Arza

1. Familiýasy		2. Ady				
3. Atasynyň ady		4. Jynsy	Erkek		Aýal	
5. Doglan wagtyndaky familiýasy			6. Doglan senesi	___ / ___ / ___		
7. Şahsyýetine güwä geçýän resminamanyň görnüşi						
7.1. Seriyasy		7.2. Belgisi				
7.3. Kim tarapyndan berildi			7.4. Berlen senesi	___ / ___ / ___		
8. Türkmenistanda ýaşayan ýeriniň salgysy:		8.1. Poçta indeksi				
8.2. Welaýat		8.3. Etrap				
8.4. Şäher		8.5. Şäherçe, ilatly oba ýerleri				
8.6. Etrapça		8.7. Şaýoly, köçe, geçelge				
8.8. Jaý		8.9. Toplum		8.10. Öý		8.11. Telefon
8.12. Faks		8.13. E-mail				
9. Iki raýatlygy barmy	Hawa	Ýok	9.1. Ikinji raýatlygynyň ýurdy			
10. Türkmenistanda ýaşayan ýeri boýunça bellige alnandygy tassyklaýan resminamanyň görnüşi (daşary ýurt raýatlygy bolmadyk adamlar üçin)						
10.1. Seriyasy		10.2. Belgisi				
10.3. Kim tarapyndan berildi			10.4. Berlen senesi	___ / ___ / ___		
11. Görkezilen ýaşayan ýeri boýunça bellige alnan senesi		___ / ___ / ___				
12. Türkmenistana gelmezinden ozal hemişelik ýaşayan ýurdy						

Şunuň bilen beýan edilen maglumatlaryň ygtybarlylygyna, ozal Türkmenistanyň pensiýa gazansynyň hiç bir edarasyna maňa hususy belginiň berilmändigine güwä geçýärim hem-de ätiýaçlandyryjy hökmünde hasaba goýmagyňyzy haýyş edýärim.

Arzaçynyň fiziki şahsnyň goly _____

(goly)

Düzülen senesi: 20__ ýylyň “___” _____

Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň ady

Resminamalary aldy _____

(Pensiýa gaznasynyň işgäriniň familiýasy, ady atasynyň ady)

(goly)

Alnan senesi: 20__ ýylyň “___” _____

Bellik:

1. Görmüşdäki seneler «GG/AA/ÝÝÝÝ» ölçegde doldurylýar, bu ýerde GG-aýnyň günü, AA – aýnyň belgisi, ÝÝÝÝ-ýyl.

2. 8,5 we 8.7 bölümlerde salgylar doldurylanda gereziniň aşagyny çyzmaly, 4-nji bölümde bolsa X belgini goýmaly.

3. 9-njy bölümde laýyk bolmadyk jogaby çyzmaly.

4. 10-njy, 11-nji we 12-nji bölümler Türkmenistanyň raýatlary tarapyndan doldurylmaýar.

5. Arza berlende zerur adyň aşagyny çyzmak gerek. “Maglumatlaryň üýtgemegi hakynda” arzanyň berlen halatynda diňe üýtgän maglumatly bölümler doldurylýar

Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy
ulgamynda ätiýaçlandyryjylary hasaba almagyň we
hasapdan aýyrmagyň Tertibine
6-njy goşundy

**Fiziki şahsyň (telekeçiniň we özbaşdak iş bilen meşgullanýanyň) ätiýaçlandyryjy hökmünde
hasaba alnandygy hakynda**

ŞAHADATNAMA

«Döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy hakynda» Türkmenistanyň Kanunynyň 9-njy maddasynyň esasynda hem-de Türkmenistanyň Zähmet we ilaty durmuş taýdan goramak ministriniň 2012-nji ýylyň “04” sentýabryndaky 85-Ö belgili belgili buýrugy bilen tassyklanylýan Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyryjy ulgamynda ätiýaçlandyryjylary hasaba almagyň we hasapdan aýyrmagyň Tertibine laýyklykda

Familiýasy _____ Ady _____ Atasynyň ady _____

fiziki şahs ätiýaçlandyryjy hökmünde hasaba alyndy we oňa şu hasaba alyş belgisi berildi:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Şu şahadatnama _____
(Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň ady)

Pensiýa gaznasy tarapyndan berildi

Pensiýa gaznasynyň
başlygy

_____ *Möhür* _____
(familiýasy, ady atasynyň ady) ýeri (goly)

Şahadatnamanyň berlen senesi: 20__ ýylyň “ ____ ” _____

Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy
ulgamynda ätiýaçlandyryňlary hasaba almagyň we
hasapdan aýyrmagyň Tertibine
7-nji goşundy

1	Ätiýaçlandyryň hökmünde hasaba almak boýunça ýerine ýetirilmedik borç hakynda HABARNAMA	
	« _____ » 20 ____ ý.	№ _____
2	Şu habarnama _____ Pensiýa gaznasy tarapyndan düzüldi <i>(Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň ady)</i>	
3	Habarnama iberilýän pensiýa gatançlaryny töleýjiniň – ýuridik şahsyň doly ady: _____	
4	Hukuk salgysy: Poçta indeksi _____ Welaýat _____ Etrap _____ Şäher _____ Şäherçe, ilatly oba ýeri _____ Etrapça _____ Şaýoly, köçe, geçelge _____ Jaý _____ Toplum _____ Öý _____ HSUK _____	
5	Habarnama iberilýän pensiýa gatançlaryny töleýjiniň – fiziki şahsyň Ady _____ Atasynyň ady _____ Familiýasy _____	
6	Ýaşalyan ýeriň salgysy Poçta indeksi _____ Welaýat _____ Etrap _____ Şäher _____ Şäherçe, ilatly oba ýeri _____ Etrapça _____ Şaýoly, köçe, geçelge _____ Jaý _____ Toplum _____ Öý _____	
7	Hakyky ýaşalyan ýeriň salgysy: Poçta indeksi _____ Welaýat _____ Etrap _____ Şäher _____ Şäherçe, ilatly oba ýeri _____ Etrapça _____ Şaýoly, köçe, geçelge _____ Jaý _____ Toplum _____ Öý _____	
8	Şunuň bilen Siz tarapdan „Döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy hakynda“ Türkmenistanyň Kanunynyň pensiýa gatançlaryny töleýji hökmünde hasaba almak hakynda 15-nji maddasynda bellenen borjuň ýerine ýetirilmändigi barada habarly edýäris. Siz _____ möhlete çenli pensiýa gatançlaryny töleýji hökmünde bellige alyşdan geçmeli. Ätiýaçlandyryň hökmünde hasaba almak baradaky talaplaryň ýerine ýetirilmedik halatynda, Türkmenistanda ulanylýan kanunçylykda göz önünde tutulan jogapkärçilik çäreleri ulanylar. Ähli ýüze çykyan meseleler boýunça _____ telefon arkaly ýüz tutup bilersňiz.	
9	Pensiýa gaznasy edarasynyň ýolbaşçysy _____ <i>Möhür</i> _____ _____ <i>(goly)</i> _____ <i>ýeri</i> _____ <i>(Familiýasy, Ady, Atasynyň ady)</i> Pensiýa gaznasynyň hünärmeni _____ <i>(goly)</i> _____ <i>(Familiýasy, Ady, Atasynyň ady)</i>	
10	Gerek dälini çyzmaly	Şu habarnama: _____ _____ <i>(alandygy barada bellik, giriş belgisi we senesi)</i> _____ <i>(alandygy barada goly)</i> _____ <i>(Familiýasy, Ady, Atasynyň ady)</i> 20 ____ -nji/njy ýylyň « _____ » _____ berlendigini habar etmek bilen poçta bilen iberildi

Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy
ulgamynda ätiýaçlandyrylanlary hasaba almagyň we
hasapdan aýyrmagyň Tertibine
8-nji goşundy

Pensiýa gaznasyna

(arzanyň berilýän Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň ady)

**Ätiýaçlandyrylan hökmünde ýuridik şahsy hasapdan aýyrmak hakynda
Arza**

Aşakda görkezilen salgy boýunça ýerleşen şu ýuridik şahsy

(ýuridik şahsyň doly ady)

Ätiýaçlandyrylan hökmünde hasapdan aýyrmagyňyzy haýyş edýärim.

1. Poçta indeksi	<input type="text"/>	2. Welaýat	<input type="text"/>
3. Etrap	<input type="text"/>	4. Şäher	<input type="text"/>
5. Şäherçe, ilatly oba ýeri	<input type="text"/>		
6. Etrapça	<input type="text"/>	7. Şaýoly, köçe, geçelge	<input type="text"/>
8. Jaý	<input type="text"/>	9. Toplum	<input type="text"/>
10. Öý	<input type="text"/>		<input type="text"/>

HSUK

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Şu esasa: (bar bolan esaslaryň garşysyndaky inedördülde X belgisini goýmaly)

- 1 Ýuridiki şahsyň ýapylmagy ýa-da gaýtadan guralmagy
- 2 Şahamçany ýa-da wekilhanany ýapmak hakynda çözüdiň kabul edilmegi
- 3 _____

(gaýry esas-görkezme)

Ýuridik şahsyň ýolbaşçysy _____
(goly)

(Familiýasy, Ady, Atasynyň ady)

Düzülen senesi: 20__ ýylyň “__” _____

Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasy tarapyndan doldurylýar

Resminamalary kabul etdi _____
(goly)

(Familiýasy, Ady, Atasynyň ady)

Alnan senesi: 20__ ýylyň “__” _____

Bellik: 5-nji we 7-nji bölümlerdäki salgyklar doldurylanda gerekisiniň aşagyny çyzmaly.

Türkmenistanda döwlet pensiýa ätiýaçlandyrmasy
ulgamynda ätiýaçlandyryňlary hasaba almagyň we
hasapdan aýyrmagyň Tertibine
9-njy goşundy

**Ätiýaçlandyryň hökmünde ýuridik şahsyň hasapdan aýyrylandygy hakynda
HABARNAMA**

_____ Pensiýa gaznasy
(Pensiýa gaznasynyň ýerli edarasynyň ady)
aşakda görkezilen salgyda ýerleşen _____
(ýuridik şahsyň doly ady)

ätiýaçlandyryň ýuridik şahsyň hasapdan aýyrylandygy barada habar berýär:

1. Poçta indeksi	<input type="text"/>	2. Welaýat	<input type="text"/>
3. Etrap	<input type="text"/>	4. Şäher	<input type="text"/>
5. Şäherçe, ilatly oba ýeri	<input type="text"/>	6. Etrapça	<input type="text"/>
7. Şaýoly, köçe, geçelge	<input type="text"/>	8. Jaý	<input type="text"/>
		9. Toplum	<input type="text"/>
		10. Öý	<input type="text"/>

HSUK

Ätiýaçlandyryň hasapdan aýyrmak üçin esaslar _____

Pensiýa gaznasynyň
başlygy _____ *Möhür* _____
(goly) ýeri (Familiýasy, Ady, Atasynyň ady)

Habarnamanyň berlen senesi: 20__ ýylyň “__” _____

Bellik: 5-nji we 7-nji bölümlerdäki salgytlar doldurylanda gerekisiniň aşagyny çyzmaly.